

FUSHIFRISTI

Sisällysluettelo

- 2 Puheenjohtajan palsta
- 3 Toimituksen palsta
- 4 Syksyn seuraviestit 2010
- 5 Alueen parhaat
- 6 Oocup 2010 - Slovenia
- 11 Uusi / vanha tulokas - Juha Matilainen
- 12 Maisemat ja tavat vaihtoon, kiitos!
- 14 Seura-asut
- 16 V11, vuodessa Venlaksi
- 17 Syntymäpäivät
- 17 Tehtävä - Auta Essiä
- 17 Esko Rannan haastattelu
- 20 Uuden vuoden pähkinä
- 23 Vauhtia ja vaarallisia tilanteita Venla-aloituksessa

Puheenjohtajan palsta

Tätä kirjoittaessani vuosi 2010 lähenee loppuun. Pitkä suunnistuskausi on takana ja voimme katsoa kuluneeseen kauteen varsin tyytyväisin mielin. Yksi hienoimmista hetkistä oli Venlojen viestin avausosuus, jossa vasta 18 vuotias **Tytti** kamppaili jopa osuusvoitosta. Seuramme nuorten kärkinimi voitti myös SM:n ja esiintyi nuorten MM-kisoissa. Pikkusiskonsa **Lotta** puolestaan sai kaulaansa koulu-laisten SM-kullan sarjassa D14. Pojista erittäin lupaavia otteita esittivät **Alexi** ja **Pauli** ja mikäli he jaksavat harjoitella, heistä voi tulla lähivuosien huippunimiä. Sitten on kasvamassa huomattava joukko tyttöjä ja poikia, joilla on mahdollisuuksia vaikka mihin.

Viestit ovat suunnistuksen suola. Meistä monelle jäi todellisena suunnistuselämyksenä mieleen Kytäjän Jukola hienossa maastossa ja vaativilla radoilla yhdessä maailman huippujen sekä toisaalta puulaakisuunnistajien kanssa. AM-viestissä **Huusarin** veljekset tekivät harvinaisen urotyön voittamalla ylivoimaisesti miesten mestaruuden. Menestys Halikko-viestissä ylitti odotukset varsinkin 2 ja 3 joukkueiden osalta ja viestin yhteispisteissä seuramme oli jopa 11. paras ennen Kalevan Rastia ja Turun Suunnistajia. Tämä on hieno osoitus seuramme laajasta toiminnasta.

Unohtaa ei pidä myöskään **Janin** vauhdikkaita ja tarkkoja suorituksia pitkin kautta, joiden ansiosta hän pokkasi Päijät-Hämeen suunnistus ry:n parhaan miessuunnistajan palkinnon. Myös veteraanit näyttivät taas kykynsä. Mainitakoon **Esikon** SM-mitalisuora sarjassa H75, joista kultainen viestistä joukkuekavereiden **Pertin** ja **Pekan** kanssa.

Erityisen iloinen olen aikuisten suunnistuskoulusta, joka järjestettiin seuramme 73 vuotisen historian aikana ensimmäistä kertaa. Koulu oli menestys, sillä osanottajia oli runsaat 80. Järjestelyt hoituivat hienosti **Taunon** toimiessa rehtorina. Uskon, että tätä kautta saadaan uusia harrastajia ja toimijoita hienon lajimme pariin, sillä onhan suunnistuskoululaisista pari

joukkueellista jo valmistautumassa ensi kesän Venlojen viestiin.

Tulevaisuuden kannalta tärkeintä on saada lapset ja nuoret runsain joukoin rasteille. Lasten suunnistuskoulu pyöri totuttuun tapaan koko kauden **Juhan** jo kahdeksatta vuotta vetämänä. Uutta oli yhteistyö HU-46:n kanssa yhteisten harjoitusten ja sarjakilpailujen muodossa. Seuran päättäjäsissä marraskuun alussa nuoret olivat ilahduttavan runsaslukuisesti mukana vanhempineen. Huolenaiheena on, ettei suunnistuskoululaisista kovin moni ole vielä lähtenyt testaamaan taitojaan kisoissa. Tähän tullaan jatkossa kiinnittämään enemmän huomiota, kun lasten suunnistuskoulu uudistuu tulevalle kaudelle **Mikan** ottaessa vetovastuun.

Varsinkin kevät ja alkukesä oli seuramme jäsenille työntäyteinen, sillä suunnistuskoulujen lisäksi iltarastit pyörivät huhtikuusta lähtien joka viikko, joten kullakin viikolla oli kolme tärkeää tapahtumaa. Lahti-Suunnistus onnistui järjestelyjen osalta hyvin **Pekan** toimiessa kilpailunjohtajana. Osanottajamäärä hieman putosi viime vuodesta ja taloudellinen tulos samoin. Kilpailu vietiin läpi hienossa säässä lähes minimi miehityksellä, mutta järjestäjät osasivat hommansa. Maasto ja kartta olivat parasta Päijät-Hämäläistä tasoa.

On hienoa juosta metsässä ja etsiä rasteja hyvillä kartoilla ja vaativilla radoilla. Suuri osa lajimme viehätuksesta tulee kuitenkin suunnistajien yhteisöstä. Suunnistajat ovat reippaita ja reiluja kavereita, jotka viihtyvät luonnon hel-

massa. Olemme kilpailupaikoilla ja iltarasteilla kuin suurta perhettä. Edelleenkin voimme ylpeinä katsella kilpailukeskuksia suurtenkin tapahtumien jälkeen, kun paikat jäävät siistimpään kuntoon poistuessamme kuin paikalle tullessamme. Pidetään tästä huoli jatkossakin.

Suunnistuksen haasteena ovat tulevaisuudessa pienenevät ikäluokat ja kova kilpailu harrastajista eri lajien välillä. Selvää on, että uusien sukupolvien on innostuttava lajiin ei vain suunnistajina vaan myös tapahtumien järjestäjinä sekä nuorten ohjaajina ja valmentajina. Seuran toiminta rahoitetaan hyvin pitkälle järjestämällä kilpailuja, iltarasteja ja tekemällä talkoita. Alkavan vuoden ensimmäinen isompi talkooponnistus on Finlandiahiihdon latuaseman hoito Hälvälässä. Toivottavasti kaikki kynnelle kykenevät ilmoittautuvat oma-aloitteisesti vapaaehtoisiksi järjestelyihin. Talkoot ovat paitsi tarpeellisia, myös mukavaa seurustelua ja hyvä tilaisuus tutustua toisen toisiimme.

Lämmin kiitos kaikille teille, jotka olette omalla panoksellanne osallistuneet seuran toimintoihin kuluvan vuoden aikana. Jokaisen panos on arvokas ja koko hieno lajimme on riippuvainen talkootyöstä, jota tehdään niin suunnistuskouluissa, iltarastijärjestelyissä, Lahti suunnistuksessa kuin moninaisissa muissakin tehtävissä.

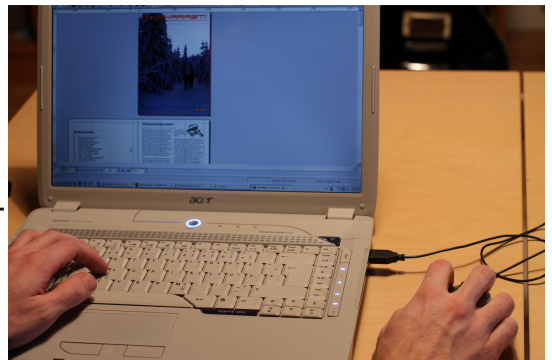
Pidetään tossut ja monot liikkeellä.

Onnellista Uutta Vuotta!

Kari Valonen

Toimituksen palsta

Tiukkaa teki, mutta tulipahan toinen Puskis tänä vuonna julki. Ensimmäiseen deadlineen oli ilmaantunut kaksi juttua (molemmat päätoimittajan) ja julkaisua myöhäistettiin. Kaiken kukkuraksi lehden kasaamiseksi budjetoidulle päivälle iski paha kuume ja vuodessa jäljellä olevia päiviä pystyi laskemaan enään yhden käden "spock-hiihtohanskan" sormilla. Onneksi vuorokaudet ovat kuitenkin 24h pitkiä...

Lehden kasaaminen ei siis taaskaan ollut helpoimmasta päästä ja haluisinkin (jälleen kerran) haastaa kaikki jäsenet kirjoittamaan rohkeasti mistä vaan suunnistusta vähänkin liippaavasta aiheesta seuraavaan julkaisuun. Tai jos ei oma lyriikkalaskimo kuki, voit aina kehoittaa jotain muuta tarttumaan sulkakynään (tai lähestyä toimitusta: haluisin kovasti lukea jutun aiheesta X). Tässäkin läpyskässä on useita tämän jälkimmäisen toimintamenetelmän mukaisia aikaansaannoksia, joista on nostettava korkeimmalle Tytin Venlastoori. Kylmät väreet ja selkäpii.

Hyvää loppuvuotta!
Kimmo Hirvonen

ps. Pahoittelut Leenan tekemän kuva-arvoituksen ajoittaisesta heikosta laadusta (toimituksen vika). Tuleepahan vähän lisähaastetta jo vaikeaan tehtävään.

Syksyn seuraviestit 2010

-Arvo K

Olen pyörinyt monenlaisissa ympyröissä menneinä vuosina, mutta LS:n toimintaan olen päässyt tutustumaan lähinnä Halikko-viestissä ja 25-mannassa. Olen parina vuonna ollut osin kokoamassa ja jopa kertomassa mielipiteeni lähinnä ykkösjoukkueiden valinnoissa, mutta päätehtäväni on kuitenkin ollut toimia joukkueen huoltajana itse tapahtumassa.

Seuran valmennustiimi Virpin johdolla on hoitanut kaikki ennakoivimmat mallikkaasti, joka on luonut joukkueen jäsenille mainion lähtökohdan hoitaa oma osuutensa mahdollisimman hyvin. Matkoilla on vallinnut mukava ilmapiiri, se on näkynyt yhteisten asioiden joustavalla hoidolla ja ennen kaikkea positiivisena kannustamisena joukkueen muita jäseniä kohtaan.

Joukkueiden kokoaminen 15- tai 25-osuutta käsittäviin viesteihin on suunnistajien sijoittamista säännöt huomioiden oikeille osuuksille. Tarvitaan suunnistajia sarjoista H/D 14 alkaen aina H/D 55-vuotiaisiin veteraaneihin asti. Ilahduttavaa oli todeta, että Halikkoon saatiin kolme joukkuetta kokoon. Seuran edellisen puheenjohtajan Jouni Sievälän ja ikinuoren Jukan näyttäessä mallia muille veteraaneille saimme koottua kolme joukkuetta viestiin mukaan. Mielestäni tämä oli erityisen tärkeä ainakin kahdesta syystä: 1) seuran nuoret pääsivät kokemaan Halikko-viestin tunnelman ja 2) seuran suunnistajat osallistuivat laajalla rintamalla, samassa joukkueessa viestiin. Palkintona oli erittäin hyvät tulokset kaikilla joukkueilla. Parasta antia oli nuorten, lähtökohdat huomioiden, mainiot suoritukset.

Parasta mahdollista ykkösjoukkuetta ei tällä kertaa saatu kootuksi. Eri syistä joukkueesta puuttivat mm. Lotta, Virpi, Kari ja Matti. Harvoin näissä seuraviesteissä kaikki onnistuvat tekemään virheettömän suorituksen. Tärkeintä on se ettei isoja pummeja tule kenellekään, koska näin lyhyillä osuuksilla ei kukaan pysty mahdottomia paikkaamaan.

Toteaisin Halikosta vielä sen, että kahdella viimeisellä kolmen suunnistajan osuudella tuli pari noin 5 min pummi, toinen niistä pois ja kahdella viimeisellä osuudella suunnistaneet Tytti ja Timo olisivat päässeet aiemmin eli paremmassa ryhmässä matkaan.

Lähes samoin kävi myös 25-mannassa, siellä viimeisellä yhteisellä osuudella tuli saman luokan pummi, joka aiheutti sen etteivät Matti, Lotta ja Aleksi päässeet näyttämään juoksuvoimansa tehoa ns. putkiosuuksilla.

Vuotta 2011 ajatellen seuran suunnistajien ikärakenne muuttuu näissä viesteissä edullisempaan suuntaan. Se antaa enemmän pelivaraa joukkueiden valitsijoille koottaessa menestyviä joukkueita.

Toivottavasti Tytti, Lotta, Emma, Aleksi ja Pauli sekä useat muut nuoret suunnistajat tulevat lähivuosina menestymään niin viesteissä kuin henkilökohtaisissa kisoissa.

Näkemäni perusteella uskon, että Lahden Suunnistajilla on mahdollisuudet jo tulevana vuonna sijoittua Jukolan ja Venlojen viestissä sijoille 50-60, Halikossa 15 parhaan joukkoon ja 25-mannassa noin 30 paikalle. Tämä mielestäni edellyttää suurelle osalle joukkueiden suunnistajista noin 15-25 sekunnin/kilometri parannusta juoksuvahtiin maastossa ja sujuvaa, lähes virheetöntä suunnistusta sekä paneutumista viestisuunnistuksen saloihin.

Vuoden 2010 alueen parhaat - Päijät-Hämeen Suunnistus ry

Hiihtosuunnistus

D21	Mari Koivunen	Lammin Säkiä
D20	Sanni Lepola	Rastivarsat
D18	Vilma Lamminpää	Kärkölän Kisa-Veikot
D16	Mia Lindroth	Asikkalan Raikas
H21	Mikko Reitti	Suur-Hollolan Suunnistajat
H20	Tuomo Lahtinen	Itä-Hämeen Rasti
H18	Niko Lehtinen	Asikkalan Raikas
H16	Kimi Lehtinen	Asikkalan Raikas

Suunnistus

D21	Minna Kauppi	Asikkalan Raikas
D20	Tytti Kirvesmies	Lahden Suunnistajat -37
D18	Tytti Kirvesmies	Lahden Suunnistajat -37
D16	Emilia Hyvärinen	Rastivarsat
H21	Jani Hämäläinen	Lahden Suunnistajat -37
H20	Matias Sankari	Itä-Hämeen Rasti
H18	Alexi Anttolainen	Lahden Suunnistajat -37
H16	Anssi Huostila	Lammin Säkiä

Pyöräsuunnistus

D21	Päivi Tommola	Lahden Suunnistajat -37
H21	Mika Tervala	Rastivarsat
Nuori	Samuel Pökälä	Asikkalan Raikas
	Tuomo Lahtinen	Asikkalan Raikas

Suomen Rankimestari 2010

hiihtosuunnistus

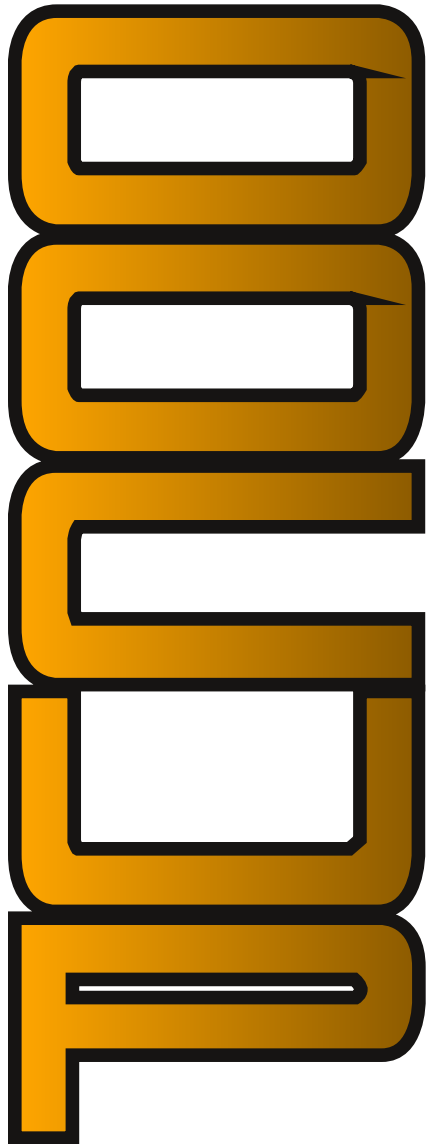
D70 Pirkko Tahvanainen Hollolan Urheilijat -46

suunnistus

D21 Minna Kauppi Asikkalan Raikas
D70 Pirkko Tahvanainen Hollolan Urheilijat -46

Fazer
-Fazer Mylly-

 TRIMTEX
do it with style

- Kimmo H

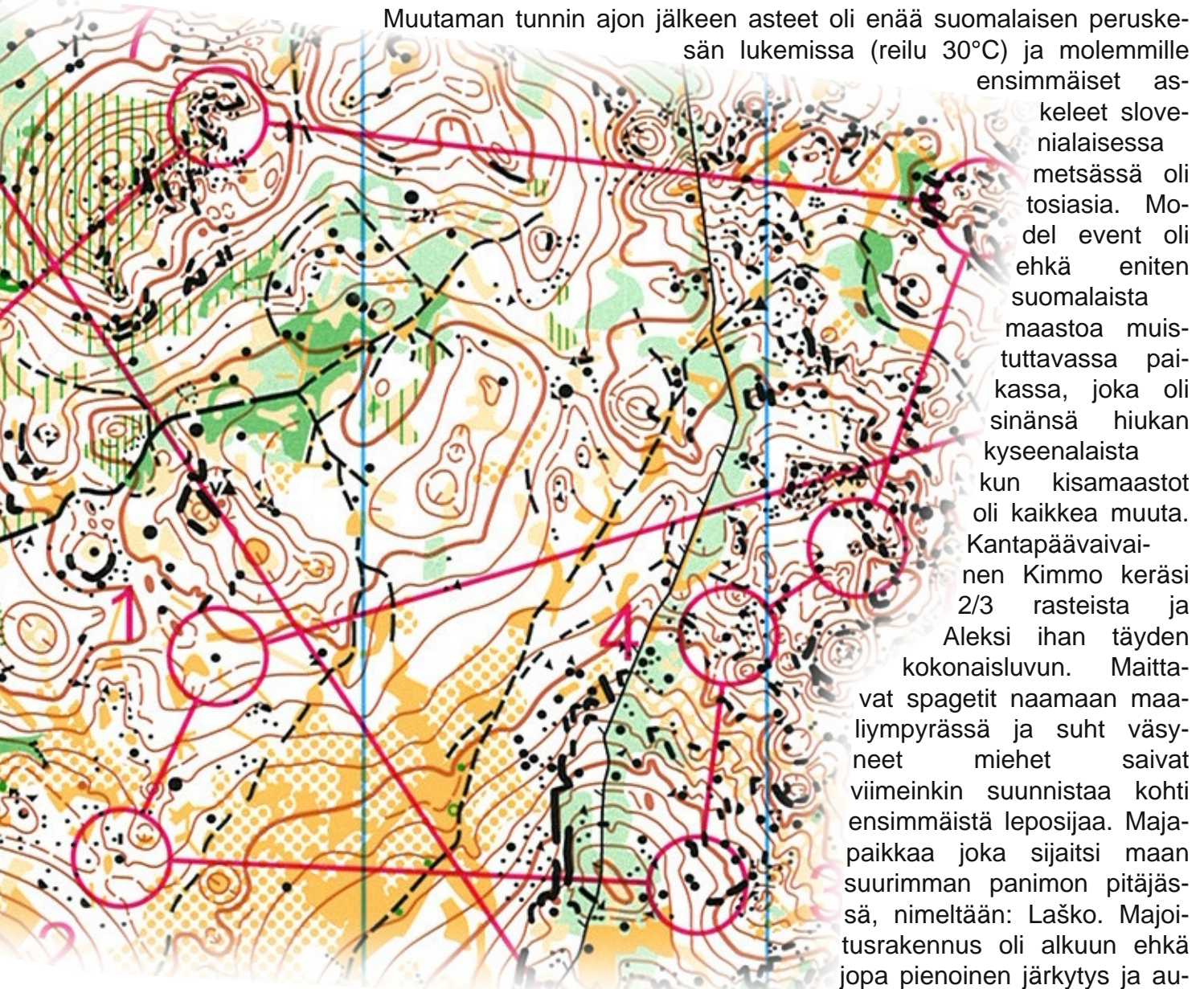
Alkuun todettava, että juttu on kirjoitettu n. 5kk matkan jälkeen ja ilman minkäänlaisia muistiinpanoja. Kirjoittaja ei siis ota (taas-kaan) mitään vastuuta siitä tapahtuiko asiat niinkuin ne on tässä kuvailtu, tai tapahtuiko niitä edes ollenkaan.

Hirvosten Harhamatkojen vtj. sai tietoonsa kesäkuussa parin viikon ylimääräisen palkattoman kesäloman ja sille ajalle piti keksiä jotain suunnistuksellista toimintaa. 29.6. illalla toimitusjohtaja antoi kuuman vinkin Slovenian rastiviikosta, 30.6. aamulla alkoi tutkiminen ja samaisena iltapäivänä oli jo hankittu matkakumppani (Aleksi) ja lentoliput. Kiireelle oli tällä kertaa jopa hyvä syy kun kisojen ilmoittautuminen lopetettiin samaisena päivänä.

Matkaan lähdettiin pe 23.7. Helsinki-Vantaalta. Lento Wieniin, josta meinasikin tulla loman ainoa kohde. Vtj:n (tässä yhteydessä safoöri) mustasta timantista tehty Amex oli jäänyt kotimaahan ja muovisesta mestarikortista ei meinannut löytyä tarpeeksi dineroa vuokra-autofirman kohtuu arvokkaaseen takuusummapyyntöön. Lipevänä supliikkimiehenäkin tunnettu Hirppa iski hiukan silmää ja tiskin takana ollut neitokainen tippautti heti summaa 500e. Lisäsilmaniskut (tulkittiin kai elohiirenä) ei kuitenkaan riittäneet vaan luottorajan ja pyydetyn summan välissä oli vieläkin tonnin painava aukko. Tässä vaiheessa alkoi kämmeniä hikoiluttamaan ja päässä pyörimään ajatukset "löytyyköhän Wienistä viikoks tekemistä..?". Usean arvokkaan soiton, kännykän akun vaihdon ja asuntomurron jälkeen oli puhelinyhteys mieheen joka piti kädessään pankkitunnuksia. Tunnukset, jotka oli tuleman pelastamaan kaksikon pari tuntia kestäneeltä lentokenttämajoittumiselta. Puhelimitse luottorajan nosto taivasiin ja 2min puhelun päätöksen jälkeen tiskille korttia vinguttamaan. On se tekniikka ihmeellistä!

Opelin nokka kohti kisakeskusta, jonne matkaa palttiarallaa 350km. Aikataulu oli vuokra-autoepisodin takia hiukan tiukentunut, joten matkalla tehtiin tasan yksi pakollinen – Vigneten (tietullitarra) oston mittainen - stoppi Slovenian rajalla. Auton AC oli pitänyt sisäilman mukavassa parissakymppissä ja kun parivaljakko avasi auton ovet, toivotti heidät tervetulleeksi tuplasti lämpimämpi ja varmasti kolme kertaa kosteampi ilma. 30m matkalla kaupalle piti melkein pysähtyä juomaan puolessa välissä. Ostosten jälkeen tarra tuulilasiin ja kohti Mozirjea. Pieni reitinvalintavirhe Mariborin kohdalla osoittautui lopulta onnekaaksi kun juuri ennen paluuta motarille, todistimme tien oikealla puolen kiistattomasti maailman suurimman tieopasteen. Jo pelkästään sen näkeminen olisi perusteltu syy lähteä matkalle Sloveniaan.

Muutaman tunnin ajon jälkeen asteet oli enää suomalaisen peruskesän lukemissa (reilu 30°C) ja molemmille ensimmäiset askeleet slovenialaisessa metsässä oli tosia. Model event oli ehkä eniten suomalaista maastoa muistuttavassa paikassa, joka oli sinänsä hiukan kyseenalaista kun kisamaastot oli kaikkea muuta. Kantapäävaivainen Kimmo keräsi 2/3 rasteista ja Alekski ihan täyden kokonaisluvun. Maittavat spagetit naamaan maaliympyrässä ja suht väsyneet miehet saivat viimeinkin suunnistaa kohti ensimmäistä leposijaa. Maja paikkaa joka sijaitsi maan suurimman panimon pitäjässä, nimeltään: Laško. Majotusrakennus oli alkuun ehkä jopa pienuinen järkytys ja asuun kompatessa "ei se toivoi olla". Onneksi ensivaikutelma osoittautui kuitenkin matkan varrella vääräksi.

to ajoi ensimmäisen kerran ohi, voi olla". Onneksi ensivaikutelma osoittautui kuitenkin matkan varrella vääräksi.

Ensimmäinen kisapäivä avautui sateisena ja verrattaen kylmänä. Se ei sinänsä haitannut, sillä edellisen päivän lukemissa ei suomipoika olisi liikahantanut mihinkään. Maasto oli periaatteessa hyväkulkuinen, Suomen mittapuulla isojen mäkien lomassa oleva suppamaasto. Hälvälän taidot olikin selkeästi takaraivossa kun matkan vanhempi jäsen pyristeli viikon parhaimpaan sijoitukseensa ja Aleksikin toiseksi parhaimpaan. Suoritusten jälkeen alkoi kuitenkin vasta jännittä-

vimmät vaiheet. Perinteisen vesisateen lisäksi kilpailukeskuksessa alkoi satamaan autoja. Tasukuparkissa olleessa Opeliskissamme täytyi olla jonkin näköinen näkymätön voimakenttä kun 5min sisään takana olleen auton keulaan ja edessä olleen kylkeen osui märkää rinnettä pitkin valunut auto. Tämä oli sinänsä ihan toivotukkin piirre (ei siis osumat vaan meidän säilyminen niiltä) kun kaiken sen vuokra-auto sähläyksen keskellä "saattoi" käydä niin, että emme maksaneet autofirmalle ns. slovenialisää ja täten autollamme ei olisi saanut edes kyseisessä maassa ajaa, saati kolaroida.

Matkalla majoitukseen päätettiin tarkastaa järjestäjien luovuttamalta kätevältä kokonaisaluekartalta (jossa näkyi siis kaikki neljä kilpailukeskusta, kaupat, nähtävyydet ym.) löytynyt luolasto. Luoliin ei päässyt yksin hortoilemaan, vaan loppuverkaksi saimme juosta 10min aikaisemmin lähteneen ryhmän kiinni, vetoavun kera. Alkuun mietitytti, kannattiko moisesta maksaa muutama euro, mutta loppua kohti alkoi silmät suurenemaan ja suu muistuttamaan reikäleipää. Tiirismaan rinteestä kun ei löydy maanalaisia- vesiputouksia ja 30m kanjoneita.

Kakkospäivä oli jokseenkin samanlaisessa maastossa, joskin peitteisyyttä oli paikoin huomattavasti enemmän. Kimmon eilisestä juoksusta pahentunut kantapäävamma pisti mietityttämään

pitäisikö säästellä seuraavan päivän paljon puhuttuun maastoon, vaiko pistää vain tupla-annos sinisiä ja punaisia pillereitä naamaariin. No, arvata saattaa miten siinä kävi. Alekski paransi suoritustaan hiukan, mutta sija pysyi samana (2.). Hirppa taasen huononsi molempia rutkasti. Alamäet piti kävellä (tai juosta väärinpäin) ja kaikki tasaiset juosta vasemmalla jalalla Gebreselassienä. Eihän siinä keskittymiselle jäänyt enää mitään sijaa.

Iltapäivän turismivalinnat oli peseytyminen hyytävässä, mutta ISO® Tiilijärvi puhtausstandardin "kirkkaasti" ylittävässä vuoristojoessa ja käppäilyä parhaiten kai Alppisirkus Hepokatin vuotuisena pysähdyspaikkana tunnetussa Mariborissa. Jälkimmäisessä tuli käsitksemme mukaan aiheutettua pahennusta (mies meinasi alkaa miekkailemaan vaellussauvoillaan) kun urheilijanuorukaiset päätti säästellä jalkoja seuraavien päivien kisoja varten ja karautti autolla paikallisen näköalakukkulan laelle. Puolessa välissä nousua alkoi selkiytymään, että taidamme ajella eräänlaista latupohjaa pitkin, kun vähän väliä retkeilijät ja lenkkeilijät antoi ns. pahaa silmää, mutta turha sitä oli enää pysähdellä. Auto parkkiin blokkamaan vaellusreitien kulku ja pällistelemään josko kaupungin yli näkyisi nämä kuuluisat alamäki-hiihtorinteet. Ja näkyihän ne.

Kolmannen päivän karttapala järjestäjien nettisivuilla oli yksi isoimmista syistä lentolippujen varaamiseen kuukautta aikaisemmin. Noin päällisin puolin maasto oli kovin Pirunpesämäinen (kts. edellisen aukeaman karttapala).

Kisapäivä alkoi parin kilometrin hölkällä lähtöön. Sehän on sinänsä aika normaalia, mutta kun nousua oli reilun parin Laason verran ja vasta 50m ennen lähtöä oli ensimmäinen tasainen kohta ja heti perään eka lasku, sai ehkä liiankin hyvät alkulämmöt helpolla. Hirpalle maasto oli juurikin niin vaikeaa kun hän oli odottanut. Ykköselle aivan käsittämätön virhe ja peli olikin sitten siinä. Viikon heikoin suoritus oli tosiasia. Ei se paljon paremmin mennyt

Aleksillakaan, mutta ilmeisesti muutkin teki virheitä kun sija oli jälleen kakkonen.

Ip-ohjelmaksi oli matkanjohtaja päättänyt vierailun Bled nimiseen pitäjään luoteis-Sloveniassa. Kaupunki on tunnettu sijainnistaan vuorien välissä ja vuorilta laskevan jäätikköjärven kristallin kirkkaasta vedestä. Nyt on oikeasti todettava, että Iso-Tilkki on löytänyt voittajan.

Seuraavana päivänä kilpailukeskus oli samalla suunnalla. Serpentiinitietä niin ylös kuin pääsee ja sen jälkeen omin jaloin vielä 200m ylemmäs. Koko kisa juostiin 1500-1600m:n korkeudessa, kartalla jonka olisi voinut tulostaa keltaiselle paperille. Kisa oli eräänlainen ylipitkä sprintti. Vaativuus oli sprintin luokkaa, mutta matka enempi keskimatkalta tuttu. Aikaa kului erittäin nopeapohjaisessa maastossa jotain siltä väliltä.

Paremmiin homman haltsasi jälleen Aleks. Hän paalutti maalin tullessa semmoisen ajan, että vielä maastoon lähtemättömät kilpakumppanit tuli hämmästelemään ”oikaisitko puolesta välistä maaliin?”. Kun kaikki oli maalissa, oli ero kakkoseen melkein 10%. Kimmon kisa lähti melko normisti käyntiin, kun 20min ennen lähtöä mies nähtiin vielä 220m lähempänä meren pintaa. Kartta-ämpärille ehdittiin kuitenkin (normaalisti), mitä nyt polviin joutui vähän nojailemaan. Itse kisasta ei jäänyt taas paljon kerrottavaa. Pieniä, mutta tähän vaativuuteen aivan turhia virheitä pieni nippu ja sija oli taas selvästi päälle kympin.

Viimeiseksi Slovenian turistikohteeksi oli säästetty pääkaupunki Ljubljana. Vierailu alkoi hämärällä parkkeeraamisella kun suullisesti ja sormin tuli parkkipojalle kerrottua 4h, mutta lappuun hän kirjoitti 3h. Slovenialaiseen rehellisyyteen luottaen jokapäiväisen vaikeimman tehtävän kimppuun: missä / mitä syödään. Tällä kertaa jo viidennessä ravintelissa tärppäsi. Ruuan päälle kävely kukkulalle pällistelemään sinänsä aika valjuja maisemia linnan muurilta.

Viides ja kaiken päättävä kisapäivä oli tismalleen samassa paikassa kuin edellinen päivä. Nyt vain maasto oli osaksi keltaisella väritettyä helppoa ja mustalla roiskittua haastavaa. Rytmitys oli siis kaiken A ja Ö. Sohva-muusikkona heikosti tunnetulla Hirpalla oli rytmikapulat paremmin kädessä ja hän nappasi viikon ainoan sijalukuvoiton Aleksista. Henk.koht. paras suoritus tälle viikolle. Enemmän sellaista suoritusta olisi kuitenkin toivonut ennen tätä päivää yhteiskisaa johtaneelle Allulle. Hänellä ns. tummeni 9-rastilla ja esim. päivän kärkikaveriin tuli eroa 12min. Puolustukseksi on kylläkin sanottava, että kyseessä oli varmaankin viikon vaikein / piilotetuin rasti. Viikon heikoin suoritus tiputti Aleksin kolmanneksi ja ehkä pois palkinnoilta (annettiin jollekin HS-pariskunnalle tehtävä tuoda LaSuun, mutta ei kuulunut). Alkumatkasta kohti Italiaa oli apukuskina hiljaista miestä...

Onhan se vielä loppumatkastakin kerrottava kun suunnistuksellista aktiviteettia tapahtui kuitenkin vielä kahdessa maassa. Ensimmäisenä kaupunkisprinttiä Venetsian kapeilla kaduilla. Aluksi hiukan leikkimielisesti, mutta loppuillasta Aleks osoitti pystyvänsä jäätäviin reitinvalintoihin paineen alla (vaikka aiemmin päivällä tätä epäili). Pizzan mussutuksessa kesti hiukan odotettua

kauemmin ja saaren keskeltä piti juoksujalkaa löytää luoteisosan linja-autoasemalle. Alessandro otti haasteen vastaan ja navigoi suorinta tietä Venetsian virallisella sprinttikartalla suoraan kohdebussille.

Seuraavana päivänä korkattiin vielä yksi uusi suunnistusmaa. Aamutuimaan myrskyisän pohjois-Italian halki kohti Itävallan Grazia. Kuski oli päättänyt, että sinä päivänä ei euroja anneta Berlusconielle tietullien muodossa, vaan Opelismos kurvaili Alppien halki hiukan pienempiä teitä pitkin. Ja valinta osotautui mainioksi. Kauniita maisemia ja kerrassaan mainioita "pikataipaleita" (nopeusrajoitusten mukaan mentiin!) pitkin poikin. Kumpu vain kohteenamme ollut Grazin maastokin olisi ollut samaa tasoa.

Seuran virallinen Graz-matkaaja Krisse oli käynyt keväällä pyöräyttämässä nilkan paikallisilla iltarasteilla ja piti hän se lähteä testaamaan näinkin kaltoin seuramme jäsentä kohdellutta maastoa. Vaan olisipa voinut jäädä testaamatta. Heti ykköselle mennessä enemmän nokkosia kun Tiirismaan pohjoisrinteellä yhteensä ja seuraavilla väleillä muut piikikkäät kasvit hidasti menoa. Kaiken kukkuraksi keli oli synkkä ja sateinen (lopun tiheälehvustoisessa osassa olisi tarvinnu lamppua) ja karttakaan ei täyttänyt ihan suomalaisia standardeja... Voipahan kuitenkin sanoa suunnistaneensa Itävallassa.

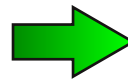
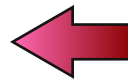
Kotimatka hämmötti lähellä. Vielä reilu puoli vuorokautta Wienissä, jossa majoituttiin 13 eurolla hienoimmassa hotellissa, jossa kumpikaan asustellut. Aamupäivällä pikaiset tutustumiset isoimpiin nähtävyyksiin (mm. kuninkaallinen kesämökki) ja illan suussa Tirolin ilmasteilla kohti Vantaa. Hyvä reissu, mutta tulipahan tehtyä.

Pojat hämmästelemässä ensimmäisen treenin karttaa komeissa maisemissa

Nettisivuilla uusvanha tulokas jo esiteltiin lyhykäisesti, mutta Puskarastin toimitus päätti tonkia pintaa syvemältä. Seuraavassa kaikki oleellinen "lentävät jalat"-tavaramerkin omistavan Matikan pikkuveljestä Juha Matilaisesta.

Substitution

Näin alkuun kai tiedusteltava, mitäs mies on puuhannut viime vuodet?

No viimeiset neljä vuotta käytin väitöskirjan tekemiseen Kuopion yliopistossa. Marraskuun lopulla (19.11.) väittelin filosofian tohtoriksi aiheesta D-vitamiinin vaikutusmekanismit immuunipuolustuksessa.

Toimituksen saamien tietojen mukaan perheen lukumääräkin kasvanut?

Kyllä, perheeseen kuuluu vaimo ja 1,5-vuotias poika Tuomas. Tarkoituksena minulla on olla pojan kanssa kotona seuraavat muutama kuukausi, ja pyrkiä löytämään töitä keväällä. Eli melkein ammattisuunnistaja olen tämän talven ajan.

Kuulostaa lupaavalta. Suuri joukko uusia (ja ehkä ei vanhojakaan) seuran jäseniä ei tiedä taustoja. Lyhyt kertaus suunnistushistoriastasi.

Suunnistusura alkoi joskus 90-luvun alussa Iisalmen Visassa. Vuodet 96-98 LS:n riveissä olivat ratkaisevia suunnistusurani kannalta siinä mielessä, että näinä vuosina opin harjoittelemaan oikein Apon ohjauksessa ja ajoittainen menestys toi myös sopivasti motivaatiota jatkaa. Lukiovuodet Ynyssä sujuivat edelleen harjoitteluun panostaen menestystä silloin tällöin saavuttaen. Aloittuani opiskelun Kuopiossa viimeinen vuosi 20-vuotiaissa ja ensimmäiset miesten sarjan vuodet eivät olleet kovin helppoja ja suunnistusura oli laskusuhdanteessa. Harjoitteluun ei tahtonut löytyä enää yhtä suurta motivaatiota, vaikka pieniä väläytyksiä tuli silloin tällöin silti koettua. Hyviä tuloksia on Kuopion vuosina tullut eniten juoksukisoista ja viesteistä, joten kunto on ollut kuitenkin välillä ihan hyväkin, olinhan tosiaan 1-luokassakin jokunen vuosi sitten.

Entäs miltä tulevaisuus LS:ssä näyttää?

Ainakin tällä hetkellä LS:ään vaihtaminen innostaa kovasti, ja motivaatio harjoitteluun on kovassa nosteessa. Olenkin aloittelemassa uutta harjoituskautta jo nyt (toim. huom.: haastattelu tehty marraskuun lopulla), kun se viimeisimpinä vuosina on mennyt lähemmäksi joulua. Pari ensimmäistä viikkoa mennään kuitenkin totutelllessa, joten mitään suuria harjoittelumääriä ei vielä ole Attackpointiin (nettiharjoituspäiväkirja, www.attackpoint.org/group.jsp/group_133) odotettavissa... LS:ssä yritän parhaani mukaan murtautua 10mila-joukkueeseen, koska sinne en ole vielä koskaan saanut mahdollisuutta osallistua. LS:ssä on mielestäni tosi hyvä, että miessuunnistajia on sen verran, että viestipaikoista täytyy vähän kilpailla.

Kun nyt otit tuon Attackpointin esille niin on kysyttävä: Oletko yhtä innokas puutarhanhoitaja kuin veljesi?

Sinänsä mielenkiintoinen kysymys, kun en ole itsekään täysin tietoinen veljeni innostuksen tasosta kyseiseen asiaan, joten vertailevaa analyysiä on vaikea laatia ;) Sanotaanko näin, että puutarhanhoito ei ole ollut ihan ensimmäisenä mielessä viime aikoina.

Vapaa sana.

No sanotaanko vaikka, että on todella mukavaa ja motivoivaa palata LS:ään pitkän tauon jälkeen.

Kiitos Markku Eloselle "kehon" lainaamisesta kuvaan

Maisemat ja tavat vaihtoon, kiitos!

-Tytti K

Erilaiset reissut niin kotimaassa kuin ulkomailla opettavat aina jotain uutta ja kartuttavat kokemustilää. Monia erilaisia matkoja tehneenä olen sitä mieltä, että eniten kaikista seikkailuista ovat kuitenkin antaneet vaihtomielessä tehdyt lomat ja treenireissut. Vaihtoprojekteista olen saanut paljon uusia kavereita, joiden kautta matkasta ja kohdemaan kulttuurista saa irti hurjasti enemmän kuin yksin tai perheen kanssa matkustaessa. Ja kielitaitokin kehittyi huomaamatta.

Seuraavassa kerron hieman kokemuksiani erilaisista vaihtoviikoista sekä asioista ja tavoista, jotka ovat reissuilla kummaksuttaneet.

PVSK ja LS-37

Seuramme yhteistyö unkarilaisen PVSK:n kanssa on projekti, joka on antanut paljon minulle ja toivottavasti myös muille! Ensimmäinen kontaktini näihin unkarilaisiin ystävyysseuralaisiimme ajoittuu kesään 2006. Tuolloin pecsiläiset kaverimme saapuivat Lahteen Lahti-Suunnistukseen. Tuosta kerrasta on jäänyt elävästi mieleen, kuinka 13-vuotiaana englantia melko sujumattomasti puhuneena emännöin koko unkarilaisten reilun kymmenen hengen joukkoa kotonamme. Osittain sanakirjan ja elekielen avulla kahvit saatiin kuitenkin juotua ja mölkkypelit alkuun.

Seuraavana kesänä meitä lahtelaisia matkasi Unkariin myöskin reilu kymmenpäinen joukko. Majoitimme jo osittain tutuissa perheissä ja tutustuimme tietysti myös uusiin tuttavuuksiin, sekä hienoon Pecsien kaupunkiin. Tällä ensimmäisellä reissulla Unkariin saimme huomata unkarilaisten valtavan vieraanvaraisuuden; esimerkiksi eväät kisareissuille saimme joka aamu valmiiksi tehtyinä mukaan. Matkan päätarkoitus eli suunnistus tarjosi mukavia haasteita, ja uuteen maastotyyppiin tutustuminen oli hienoa ja suunnistajana kehittymisen kannalta myös todella tärkeää.

Vierailuperinnettä PVSK:laisten kanssa on jatkettu säännöllisesti vuosittain ja toivottavasti myös moni teistä tämän jutun lukijoista on päässyt tutustumaan heihin. Meille ls:lle unkarilaiset ovat hyviä vahvistuksia viestijoukkueisiin ja heidän nuorilleen Suomeen pääsy ja täällä harjoittelu antavat paljon. Kevät- tai muut leirit Unkarissa Lahden seudun vielä levätessä lumipeitteen alla ovat oiva mahdollisuus kehittää yhteistyötä.

Harjoituksellisen puolen lisäksi vaihtoprojekti on antanut muutakin, kuten jo mainitsin. Toissa kesänä pääsin nuorten EM-kisoihin Serbiaan ja samoin tekevät PVSK:n Mate, Filo, Marton ja Attila urheilijoina sekä Ferenc valmentajana. Heidän kanssaan oli hauska vaihtaa kuulumisia ja Unkarin toisen valmentajan suomeksi toivottama hyvät huomenet oli hauska yllätys sekin, osoitus Ferencin suomen kielen taidoista siis. Tämän kesän nuorten MM-kisojen jälkeen tunnen suurimman osan Unkarin nuorten maajoukkueesta, ja tiedän kenen joukkueeseen olutviestissä kannattaa seuraavan kerran mennä...

Lahti, Albertville ja Sollefteå

Kouluni Salpausselän lukion kautta olen onnekkana päässyt vaihtoon kahdesti. Viime syksynä olimme kuuden hiihtäjän ja kahden valmentajan poppoolla Ruotsin Sollefteåssa. Ruotsi maana ei eroa Suomesta juurikaan, mutta hiihtäjien harjoittelukulttuuri, koulujärjestelmä ja tietysti kieli eroavat paljonkin. Koululla hiihtäjien oma stereoilla varustettu pukuhuone sekä hengailuhuone saivat meidät kateudesta vihreiksi. Aamulla kuudelta alkanut punttitreeni, sekä hulun rankka mäkijuoksutesti muistuttivat kuitenkin Salppurin hyvistä puolista.

Tänä syksynä juuri Manna-reissun aikaan olin koulun kautta Rankassa vaihdossa. Edellisvuoden tapaan joukko ruotsalaisia, ranskalaisia ja suomalaisia kokoontui yhteen, tällä kertaa Ranskan Albertvilleen. Ruotsin reissulta tuttuja naamoja löytyi niin ranskalaisten kuin ruotsalaisten joukoista, ja uuden kaverin sain jokaisesta mukana olleesta, sillä tällä kertaa porukkamme oli ennätys tiivis.

Viikon aikana Ranskan Alpeilla ehdimme rullahiihtää kilometrien mittaisia mäkiä ylös; pisin rullahiihtomme taisi olla yli kolme tuntia pelkkää ylämäkeä! Kokeilimme myös vuorikiipeilyä, joka sai muutaman korkeanpaikan kammoa potevan voimaan pahoin, mutta minut ja suurimman osan muista kiljumaan riemusta. Loppuviikosta pääsimme hiihtämään Tignes-nimiselle jäätikölle. Auriongonpaiste, pilvetön taivas, valkoinen lumi ja vieressä suihkivat Ranskan maajoukkuehiihtäjät saivat minut hetkeksi täysin huumaansa.

Harjoittelun lisäksi matkaamme mahtui muutakin - koulun reissusta, kun oli kyse. Ensimmäinen asia joka meidät suomalaiset sai hämilleen, oli heidän tapansa tervehtiä poskisuudelman. Aluksi tämä tuntui todella vieraalta, mutta loppuviikosta pussailimme toisten poskia jo tyytyväisinä. Tutustuimme myös ranskalaiseen koulujärjestelmään, joka poikkeaa suomalaisesta melkoisesti. Jo yläaste-ikäisten koulupäivät voivat kestää yhdeksästä iltakuuteen, joten vapaa-aikaa ei liiemmin jää. Siksi urheilulukiot ovat huipulle tähtääville nuorille oikeastaan ainut vaihtoehto, sillä lukiossa koulunkäynti ei muutu ainakaan yhtään helpompaan suuntaan. Paljon keskustelua aiheutti urheilijoille tärkeä tarve – ruoka. Koulussa aamupalaksi tarjotut suklaamurot ja patonki tuntuivat meille pohjoismaalaisille hyvin vierailta, vaikka tokihan ne maistuivat. Erilaiset juustot ja loistavat jälkiruoat saivat minut vakuuttuneiksi siitä, että voin matkata Ranskaan toistekin nääntymättä nälkään.

Kielitaito reissussamme koeheni hurjasti. Eniten käytetyn englannin ja epäselvästi möngerretyn ruotsin lisäksi opin muutamia ranskalaisia fraaseja. Tämäkin vaihtomatka kaikine kokemuksineen jäi hyvin mieleen. Tulevaisuudelta odotan lisää kivoja matkoja, uusien ihmisten tapaamista, tapojen oppimista, kokemusten keräämistä, uusia suunnistus- ja harjoittelumaastoja sekä kielitaidon kohentamista. Kevät ja mahdollinen reisu Unkariin tai ainakin unkari-laisten vierailu tänne: tule jo!

Uudet seura-asut tilattavissa toimistolta

Trimtex seuran uusi yhteistyökumppani - uudet seura-asut tilattavana

Norjalaisen Trimtexin kanssa on solmittu 3-vuotinen sopimus seura-asujen toimittamisesta. Sopimus pitää sisällään mm. vakiomalliston lenkkeily-, lämmittely- ja suunnistusasuista seuran väreissä ja malleilla koko sopimuskauden ajan sekä joustavat tilausehdot Trimtex-tuotteille. Trimtex tunnetaan mm. Halden SK:n, Baggelagets SK:n, Kalevan Rastin, Kristiansand OK:n ja OK Orientin asutoimittajana. Lisätietoja Trimtex-tuotteista www.trimtex.no

TILAAMINEN: Seura-asut on Tapanilassa sovitettavissa toimiston aukioloaikoina 30.1.2011 asti. Lisäksi sunnuntaina 2.1.2011 klo 14-16 on erikseen järjestetty sovitustilaisuus Tapanilassa. Paikalla Virpi Remahl vastaamassa kysymyksiin. Tilaukset lähtevät eteenpäin helmikuun alussa. Asujen toimitusaika on noin 4-6 viikkoa.

Seuraavassa tietoa saatavista tuotteista:

- Advance LZR, tekninen huippuasua koviinkin treeneihin, joka toimii myös talvella. Saatavilla housut, takki ja liivi, koot 130-XXXL.
- Trainer TRX ns. perinteinen seura-asu, joka toimii myös talvella. Leveämpi malli, kuin Advance. Saatavilla myös verkkovuorella. Saatavilla housut, takki ja liivi, koot 130-XXXL.
- Bi-Elastic LZR Pipo seuran väreissä, tuulenpitävä ja hengittävä.
- Speed LZR suunnistuspaita. Tekninen kisapaita, lyhyt hiha. Naisille oma malli. Koot 130-XXXL.
- Basic LZR suunnistuspaita. Perinteinen malli, joko lyhyt tai pitkähihaisena. Koot 130-XXXL.
- LZ Pro LZR pyöräilypaita seuraväreissä. Pidempi selkämys, takatasku. Koot 130-XXXL.
- Extreme TRX suunnistushousu. Tekninen, suosituin ns. polvimalli. Väri: musta. Koot 130-XXXL.
- Extreme LZR säärисуoja seuran väreissä, koot XS-XL.
- Run TRX trikoot, saatavilla pitkä ja 3/4-mallina. Väri musta, koot 130-XXXL.

B65-L/SS/LZ PRO LZR BIKE SHIRT

E50/E51-L/SS SPEED LZR O-SHIRT

E13.1-L/LS BASIC LZR O-SHIRT

E31.1-L EXTREME LZR O-GAITORS

A24-L+A36-L ADVANCE LZR JACKET+PANTS

A27-ADVANCE LZR VEST

Trainer TRX

A26

V11, vuodessa Venlaksi

-Tauno H

Ensimmäinen aikuisten suunnistuskoulu, Oikopoluksi kastettu, läpiviettiin Jukolan hengessä viime keväänä. Koulu loppui 7 kokoontumisen jälkeen Jukola-viikolle. Toistojen lukumäärä oli vähintään riittävä sillä aikuisten menoja keväällä riittää ja joskus saattoi olla hyvällä omalla tunnolla jostakin tapahtumasta pois. Innokkuutta suunnistukseen riitti sillä kaikkiaan osanottajia oli 80. Mukana olon motivaatio vaihteli. Joku halusi vahvistaa suunnistustaitojaan retkeilyyn, toinen taas aloitti ihan uuden harrastuksen ja muutamat verryttelivät muuten vain kouluaikaisia suunnistustaitojaan. Alusta alkaen pelin henkenä oli se, että nyt opitaan ja askeltakaan ei juosta. ”Jokainen juoksuaskel on askel kohti turmiota” lausui eräs tuntemani puhuessaan suunnistuksesta. Ehkä se näin onkin ainakin alussa.

Mikä sitten oli oppimisessa haastavaa? Ehkäpä osanottajat yllätti suunnistuskartan suuri tarkkuus. Ja toiseksi vaikeinta oli matkan hahmottaminen liikkuessa. Sitten tuli perinteisempiä asioita kuten karttamerkit ja suunnanotto. Yksi hankaluus joka esiintyi koko ajan, oli oppia sitomaan kompassi pienellä lenkillä käteen ja kompassin asento kädessä kulkiessa. Kun yhden asian oppi hahmottamaan joku toinen yksityiskohta unohtui uudestaan. 6-7 oppilasta kohden oli yksi ohjaaja, joten sitä oppia saattoi saada ihan yksilöllisesti. Tämä oli se juttu jota arvostettiin suuresti ja oli hienoa, että seuran vartuneemmat ottivat tämän opettajahaasteen vastaan. Suunnistuskouluun sisältyi vielä kesän aikana 4 iltarastikertaa, jolloin saattoi käydä vahvistamassa oppittuja taitoja.

Loppusyksystä syntyi keskustelua Venlojen viestistä, ja niin vain kävi että melkein 2 joukkueellista suunnistuskoululaisia - tulevia Venloja - harjoittelee suunnistusta tähtäimenä ensi kesän Venlojen viesti. Siellä tavoitteena hyvän mielen lisäksi on onnistunut suoritus. Tätä varten on jo pitkin syystalvea tutustuttu suunnistukseen vähän toiseltakin kantilta. Sauvarinteessä puuskuttaen, syksyisellä yökupin seurannalla, melkein suunnistuksen yöharjoituksella kun pimeä yllätti. On käyty jo Tuohijärven maastossa rataa kiertämässä, Urheilukeskuksen maastossa harjoitettu käytäväsuunnistusta, jumpalla kipeytetty paikkoja ja sähköäkin pelattu. Kotiläksyinä on kylmäharjoitteluna erilaisia karttatarjoituksia. Ihan tekemisen makua. Kevään kuluessa tarkoitus on valloittaa pari korttelirastiakin ennen kuin taitoja aletaan virittelemään kevään iltarasteilla.

Tehtävä - Auta Essiä

Tunnettu toimittaja naapurimaastamme, Essi Vermik, vieraili sprinttaviestikilpailussa Suomessa. Sukulaiskielitaustasta huolimatta kilpailun seuraaminen oli välillä työlästä ja lehdistötilaisuudessa tämä toimittajamme joutui vielä takariviin, josta kaikkea ei kuullut. Kiireessä tehdyissä muistiinpanoissa luki seuraavia ajatuksen pätkiä :

HU-46:n edustaja kilpaili sarjassa D21, Mattinen edusti AR:ää. Kummankaan seuran suunnistajan voittoaika ei ollut niin paljon kuin NaTe:n suunnistajalla tai sillä seuralla jonka edustaja kilpaili H21 sarjassa.

Erkkinen kilpaili H20 sarjassa. Laurisen seuran voittoaika oli huonompi kuin seuralla, jonka kilpailija oli D20 sarjassa.

Mattinen ei ole H35 sarjassa, jossa voittoaika oli 40 minuuttia, kun taas Timosen seuralle oli merkitty aika 50 minuuttia: seura ei kuitenkaan ollut NaTe.

Jussinen ei edusta LS-37:ää. Nopein aika oli 30 minuuttia ja hitain aika 70 minuuttia

D20 sarjassa ei ollut edustajaa RaVa:sta, jolle oli merkitty ajaksi 60 minuuttia.

Auta nyt Essiä saamaan ajatuksensa kasaan ja selvitä kuka kilpaili minkäkin seuran nimissä, missä sarjassa ja mitkä olivat ajat.

Vastaukset voi lähettää tammikuun aikana Essille nest@pp.phnet.fi !

Syntymäpäiväonnittelut

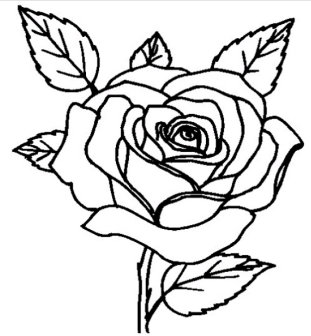
Myöhästyneet

25.12. Hannu Korhonen
28.12. Ville Kauppi

60v
30v

Tulevat

24.3. Kari Käyhkö 60v

Esko Rannan haastattelu

-Jussi V

Esko Ranta, joka vietti 75-vuotis synttäreitään tänä vuonna, on ollut Lahden Suunnistajien toiminnassa mukana jo lähes 60 vuotta. Innokkaan suunnistajaveteraanin voi rastin löytämiseen harjaantunein silmin bongata iltarasteilla ja myös veteraanien MM-kisoissa. Tänä vuonna Esko sijoittui WMOC-kisoissa pitkällä matkalla 7:ksi ja sprintissä 17:sta. SM-kisoista hän saalisti kultaa, hopeaa ja pronssia. Näillä saavutuksilla Esko sai vuodeksi haltuunsa seuramme Vuoden veteraani -kiertopalkinnon.

Lahden Suunnistajien seuratyöntekijänä kävin haastattelemassa seuratoiminnassa ansioitunutta suunnistajaa hänen kotonaan Salpakankaalla. Esko ottaa minut lämpimästi vastaan ja juttelemme vanhoista ajoista nykypäivään sveitsiläisen suklaan äärellä.

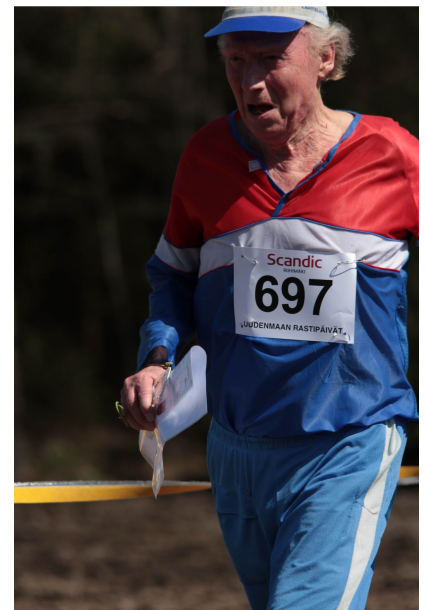
Esko kertoo miten päätyi LS:n seuran: "51 alkoi suunnistus oppikoulun mestaruuskisoissa. Lahden Suunnistajissa olen suunnistanut jo 59 vuotta. Ennen suunnistusta harrastin jo hiihtoa ja juoksua. Isä ja pojat olivat innostuneita liikunnasta ja käytiin usein katsomassa kisoja. Erityisesti Mailaveikkojen otteluita."

Esko Rannan ennestään tuntevat ovat varmasti kuulleet LS:n parhaimmasta sijoituksesta Jukolassa, mutta kerrotaan tarina nuoremmalle polvelle, jotta uskovat että kyllä vanhat iltarastijäärätkin parhaina päivinään: "16 kertaa peräkkäin olen ollut Jukolan viestissä kisaamassa. Parhaat

sijoitukset olivat 2,4 ja 6.” Kuuluisalla LS:n parhaalla sijoituksella Esko suunnisti oman osuutensa kunnialla: “Olin Vammalassa kolmannella osuudella, tulin kolmantena tai neljäntenä vaihtoon. Olimme siis kärjen tuntumassa koko kisan ajan. Martikaisen Erkki suunnisti ankkurina. Hän kertoi varmistelleensa viimeistä rastia, joten etumatkaa kilpailijoihin ei ollut paljon. Erkki ei myöskään ollut tietoinen eräästä tärkeästä erosta muihin osuuksiin: Viitoitus oli myös pidempi ankkuriosuudella. Tämän takia Liedon Tuomo Peltola pääsi ohi. Jukola voitto jäi lopulta vain seitsemästä metristä kiinni.” Tulevaisuuden Jukola ykkösille tiedoksi että kannattaa lukea kilpailuohjeet huolella ettei näin hölmösti hävitä toista kertaa.

Nuoremmat suunnistajat ja lajiin vasta vihkiytyneet eivät välttämättä tiedosta minkälaisilla kartoilla historian hämärissä suunnistettiin: "Juniorina ainoa harjoitusmuoto oli valkoinen paperi johon oli piirretty rastit käyräkartasta. Suunnistajan tietoon annettiin vain suunnat ja matkat kultaakin rastilta rastille. Esimerkiksi 46.00 ja 370 metriä. Aika huono harjoitusmuoto. Jos ei löydä ensimmäistä rastia niin ei löydä sitten loppujakaan. Karttahaarjoituksia ei voinut tuolloin pitää. Käyräkarttojen kuviot olivat todella suurpiirteisiä. Tehtävä oli lähes mahdoton lampun kanssa pimeässä. Miten rinteessä oli tarkoitus pysyä suunnassa? RR-ratoja ei ollut siihen aikaan. Ne saapuivat vasta 70-luvulla, samaan aikaan kun kartatkin parantuivat. -52 vuoden Suomi-Ruotsi maaottelussa tuli suuri uutuuksia: Järvet merkittiin sinisellä. Pikkuhiljaa alkoi muitakin värejä tulla. Suunnistus tapahtui peruskartoilla, pellot oli merkitty keltaisella ja järvet sinisellä. Värit eivät tosin yleistyneet kuin vasta 70-luvulla. Mittakaava oli yleensä 1 : 30 000.”

Mielenkiintoinen yksityiskohta suunnistushistoriassa olivat Venäjän armeijan vanhat kartat ennen itsenäistymistä: “Venäläisiä karttoja hyödynnettiin paljon. Mittakaava oli 1 : 42 000. Erikoinen numero johtuu siitä että venäläinen mittayksikkö muunnettiin kilometreiksi. Periaatteessa kartat olivat hyviä vaikkakin jälkeensä jääneitä. Ne juonsivat juurensa ajalta jolloin Suomi kuului vielä Venäjän vallan alle. Armeija oli tuolloin kartoittanut Suomea. Hyviä käyräkarttoja. Vielä 60-luvun alussa pidettiin aluemestaruuskisat näillä kartoilla. Muuten käytettiin taloudellisia ja pitäjän karttoja, joihin ei ollut merkitty käyriä. Suot löytyivät sekä tilusten rajat. Maataloissa oli yleensä tällaisia karttoja.”

Esko tämän vuoden Uudenmaan rastipäivillä

Suunnistusasutkaan tuskin täyttäisivät nykyajan laatustandardeja: “Asuina olivat hiihdossa käytetyt ohuet popliiniset hiihtopuvut, jotka olivat tuulenpitäviä. Nämä toimivat edustusasuina. Vähän pitivät vettä myös. Takki kävi sellaisenaan, housuja täytyi lyhentää. Säarisuojat tehtiin itse. Valjassuojukset hankittiin nahkakaupasta. Äiti sitten ompeli kuminauhat niihin. Myöhemmin siirryttiin vanhoihin valkoisiin paitoihin. Mallia jota papit usein käyttivät. Väri sopi hyvin kesähelteille. Puuvillakangas oli hyvä. Kilpailukorttia varten tarvittiin rintatasku, joita näkee vanhemmissa suunnistusasuuissa. Kirjain tai numerotunnus piti kulloinkin ottaa rastilta talteen. Usein käytettiin myös konnarin saksia, joita saatiin junista. Niiden tekemä reikä oli erimuotoinen joten se soveltuviin rasteille.”

Esko iskee tarinaa myös 50-luvun lopun legendaarisista asuista. Vaikka legendaarinen on lähes ylikäytetty suunnistusreissujen kuvaamiseen niin voi sitä vielä soveltaa historian kuvauksessa. “50-luvun lopulla oli legendaariset asut. Hennalassa palvelevan päällystönjäsenen rouva teki tarjouksen suunnistusasuuista. Tarjous otettiin vastaan. Pukuihin käytettiin sinistä kangasta, joka oli puuvillaa ja vahvaa. Rouva lupasi ommella mittojen mukaan. Pukuun kuului lakki, pusero ja polveen asti ulottuvat housut, lyhyet shortsit. Samaa aikaan uutisissa olivat

ajankohtaisia Maumau-sissit, joilla oli hyvin samanlaiset asut. Siitä syntyi asujen nimi: Maumau-puku.”

Kun asut olivat hoidossa, täytyi vielä hoitaa itsensä kilpailupaikalle. Henkilöautojen vielä puuttessa katukuvasta ja teiden ollessa kovin huonokuntoiset suunnistus vaati kärsivällisyyttä. Mikä on muuten hyvä ominaisuus metsässäkin. “Toinen tapa kulkea onnistui myös erään seuralaisen kautta, jolla oli kuorma-auto. Sen lavalle kiinnitettiin umpinainen vanerikoppi, jossa istuttiin reppujen päällä tai pukkien ja lautojen päällä. Matkat eivät olleet tuolloin pitkiä, mutta tuntuivat kyllä siltä. Lahti-Tampere välikin kesti kauan kulkea sillä soratiet olivat tuolloin niin mutkaisia. 60-luvulla alkoi olla henkilöautoja, joten kulkeminen helpottui. Sitä ennen kuljettiin junalla.”

Suunnistusmaastotkaan eivät olleet vielä turhan suunnistajaystävällisiä karjatalouden takia. “Piikkilankoja oli tuolloin hyvin paljon metsissä. Verisiä suunnistajia tuli usein ulos metsästä. Päin juokseminen ei ollut niin paha, mutta jos vinottain juoksi aitaa päin niin saattoi tulla pahaakin haava. Vaimolla oli parsimista sillä puvut repeytyivät usein.” Nykyajan suunnistajaisät toivotovasti osaavat itse korjata ja pestä likaiset suunnistusvaatteensa.

Karja saattoi aiheuttaa teknisiäkin ongelmia kisoissa: “Asikkala järjesti yö-Sm-kisat 60-luvun loppulla Myllyksellä Iso-Äiniössä. Maalialueelle oli vedetty sähköroikat ja sähkölamput ulottuivat loppuviitoituksen alkuun asti. Harvinaista tuolloin. Valaistua kujaa juostiin maaliin, ikään kuin karsinassa siis. Eräs kilpailija juoksi valtavaa vauhtia maaliin ja sukelsi karsinasta narun ali ulos. Syy nopeaan vauhtiin selvisi kun jättimäinen sonni tuli perästä, laukkasi mylvien maalin läpi ja vei sähköjohdot mennessään. Tämän seurauksena koko kilpailukeskus pimeni.”

Esko palkittavana kauden päättäjäisissä

Joskus nelijalkaisten eläinten sijaan ratamestarit, nuo ovelan viekkaat olennot, saattoivat aiheuttaa yhtä paljon ongelmia kilpailijoille: “Herralassa oli piirin viestisuunnistus (viesteissä sai valmiiksi piirretyn kartan), jota edelsi suuri huulenheitto. Ensimmäisellä osuudella oli neljä tai viisi kovaa suunnistajaa ja juoksijaa, sekä SM-tason 5000 metrin juoksijaa. Uhottiin ja heiteltiin kuka putoaa ensin vauhdista ensimmäisellä osuudella. Viestipäivä koitti ja kilpailijat vietiin metsätielle. Kaikilla sarjoilla oli yhteislähtö samassa paikassa. Uhoajien ikäväksi ratamestari oli pistänyt kilpailijat selkään menosuuntaan päin. Nopeimmat juoksijat juoksivat suin päin väärään suuntaan kun eivät ehtineet katsoa karttaa. Monet juoksivat lähes kilometrin kunnes katsoivat karttaan. Hitaammat katsoivat karttaa ja lähtivät oikeaan suuntaan.” Tarinan opetus lienee nopsajalkaisimmille selvä: Älä koskaan luota ratamestariin.

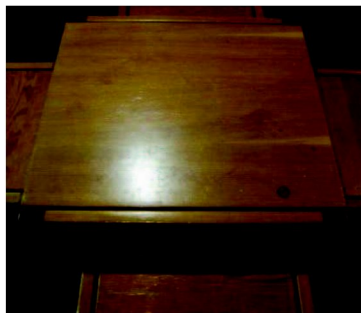
Lopuksi Esko vielä kertoo omakohtaisesti miten suunnistus on muuttunut hänen nuoruudestaan. Ranta on lähinnä itse oppinut suunnistamaan. Leirejä tai valmennusta ei hänen aloittaessaan vielä ollut. “Isompien kanssa kuljettiin ja heilitä opittiin. Itse itseäni olen yrittänyt kehittää. Pohja on nykyään erilainen. Kartanlukupuoli oli pitkään vajavainen. Tyypillistä oli että rasteja myös haettiin. Pummit olivat paljon isompia. Nykyään ratkaisevat pienet virheet.” Onnekkaita ovat nykyään aloittavat. Kartat ovat tarkkoja, rastireitillä pääsee alkuun nuorikin ja valmennusmahdollisuus on olemassa. Kannattaa pitää mielessä iltarasteilla käydessä että ne vanhat jäärät ovat pioneerihengellään luoneet pohjan suunnistuksen nykyiselle suosiolle. Vaikka sonnit välillä kävivätkin päälle.

PÄHKINÄÄ PURTAVAKSI UUDELLE VUODELLE!

Kuvasuunnistus. Kerro tarkka sijainti kullekin kuvassa esitetylle kohteelle, sekä vastaa kuvatekstissä olevaan kysymykseen. Vinkki: allekirjoittaneen liikkeitä seuraamalla löytää varsin lähelle ja myös kauas... Jokaisesta oikeasta sijainnista ja kuvatekstin vastauksesta saa yhden pisteen, maksimipisteet ovat siis 38 pistettä. Toki lahjontakin on sallittua ja extrapisteitä ropisee huikkeimmista vastauksista. Palkintona on ykkössija parhaiten tietävälle. Vastauksia otetaan vastaan tammikuun ajan osoitteeseen "leena8127@hotmail.com" ja voittaja julkaistaan seuran nettisivuilla helmikuun alussa. Arvailun iloa!

1. Kenen mökki?

2. Kenen pirttipöytä?

3. Mikä viiden tähden hotelli?

4. Mikä arena?

5. Minkä kadun varrella?

6. Mikä kesä?

7. Kenen sauva?

8. Mikä pulssi?

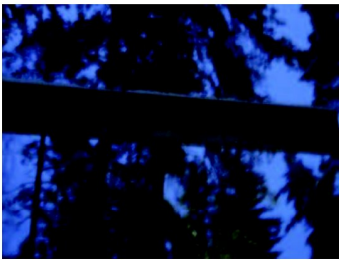
9. Minkä yllä tämä silta on?

10. Miltä laiturilta otettu?

11. Minkä "ravintolan" pihalta otettu?

12. Montako kylttiä on tämän alla kyseisessä tolpassa?

13. Montako ikkunaa löytyy tuosta talosta?

14. Kuinka korkealla on ensimmäinen tikkaiden askelma?

15. Kuinka paljon korkeuseroa tässä ylämäessä?

16. Mitä löytyy putkien päältä?

17. Mitä tällä tehdään?

18. Montako paalua löytyy kohtisuoraan kuvassa olevasta jonosta paikanpäältä?

19. Montako halkoa on tässä pinossa?

Tehdään vuodesta 2011 parempi, ollaan kaikin puolin parempia, sekä ihmisinä että suunnistajina.

Hyvää uutta vuotta!

- Leena K

PÄIJÄT-HÄMEEN
Osuuspankki

Vauhtia ja vaarallisia tilanteita Venla-aloituksessa

-Tytti K

Muutamakin taho on toivonut minun kirjoittavan jutun tämän kesän Venla-aloituksestani. Pyynnön taustalla on Japanin muutama vuosi sitten kirjoittama juttu omasta loistavasta Jukola-avauksesta. Oma suoritukseni ei (vielä...) tuolle tasolle yltänyt, mutta voihan tuota kesäkuista päivää silti muistella.

Valmistautuminen Venloihin sujui unkarilaisten vahvistustemme/kavereidemme kanssa harjoitellessa, aikaa viettäessä sekä Hollolaa ja Lahtea esitellessä. Venloja edeltävänä viikonloppuna pidetyt nuorten EM- ja MM-katsastukset olivat sujuneet hyvin, joten luotto omaan fyysiseen kuntoon oli hyvä. Taitopuolella itseluottamuksen kanssa oli vähän niin ja näin, sillä suunnistus-harjoitus Kytäjällä muutama päivä ennen H-hetkeä meni aika lailla penkin alle. Karttaa epätoivoisena tihrustaessa kompastelin kiviin, joita maastossa riitti liian kanssa. Mäkiä ylös kiipeillessä kertasin vaihtoehtoni lauantaille: kartta rullalle ja muiden peesiin, suurennuslasi mukaan ja letkasta sivuun astuminen joka kerta kun haluan karttaa tutkia, tai vähintään tuplasukat sääriä säästääkseni.

Jukola-viikon perjantaina pidettiin Jukola-ilta Tapanilassa, jota ennen opetimme unkarilaisvieraillemme pesäpallon salat. Rikkinäisiä paikkoja koko joukolla: 0 !! Pesiksen jälkeen pääsimme voitelemaan koneistojamme kuntoon valtavilla ja ennen kaikkea mahdolloman rasvaisilla ja suolaisilla pitsoilla. Jälkkäriksi vielä vähäsen omenapiirakkaa.

Viesti-aamu valkeni kirkkaana tosin itse en siitä aamuhölkälläni paljoa nähnyt. Kävi nimittäin niin, että edellisillan suolaisuuksien seurauksena silmäni olivat muurautuneet puoliksi umpeen ja sormetkin olivat kuin mitkähän nakkimakkarat. Vähän alkoi epäilyttää, että mitköhän tästä taas tulee. Vettä nassuun ja auton nokka kohti Kytäjää.

Kisapaikalla telta pystyy naisvoimin, hetken keräilyn jälkeen kaikki tiimikuvaan ja sitten lopulta popit korviin ja tossua toisen eteen. Verkkaaminen jatkui vielä lähtökarsinassa. Ajattelin, että kipaisenpa tässä K-pisteelle, kun hetkinen on vielä aikaakin. Mielestäni melko matkan jo juostuani hyvä ystäväni Närhen Anna tulee minua vastaan ja ilmoittaa, että kohta oot puolessa välissä matkalla K:lle. Käännyin takaisin kohti kisakeskusta.

Kuuluttajaksi pestattua kielimiestä kuunnellessa sovimme ystäväni Annan, Liukkosen Sonjan sekä Haikosen Henna-Riikan kanssa, että huudetaan koodit ja pelataan muutenkin samaan pussiin. Tulee aika siirtyä kartoille ja mahanpohjalla makoilleet jänskä-toukat kehittyvät kerta heitolla perhosiksi. Kimmolta vinkin saaneena tiedän lähtömerkki-äänien olevan jonkinlainen elektroninen impulssi, josta hämääntyä helposti. Impulssi alkaa soida, mutta kukaan ei liiku hetkeen. Lopulta tajuan rynnätä matkaan ja niin tekevät muutkin kilpasisäkseni. Jostain ihmevoimia saaneena laukkaan peltoa eteenpäin kuin hurmiossa. Metsän reunaan päästyäni tajuan, että nythän tässä juostaan aivan liian kovaa, ja hiljennä hieman. Ainiin, pitäiskö karttaakin lukea? Anna huutaa takaani koodia ja tajuaamme, että minulla, Annalla ja Sonjalla on kaikilla sama ykkönen. K-pisteelle päästyäni haukon jo happea kuin isä-Timpuri Laason huipulla. Luulen Annan

ja Sonjan tulevan takanani ja luen karttaa, katson kompassia ja valitsen aina sopivimma peesin eri suuntiin hajoavasta naislaumasta. Tiedän Tarvosen Siljan olevan hyvä varsinkin näissä aloituksissa ja hoksaan, että hänellä on sama ykkönen. Siljasta peesi ja hetken kuluttua ykkönen löydetty onnistuneesti.

Juoksemme Siljan ja muutaman muun kanssa kohti kakkosta, kun ympärille kuhisee kuin valtavassa muurahaispesässä. Melkein jo kakkoselle päästyämme Sonja juoksee minua vastaan ja kysyy missä ykkönen. Siis; Sonja pois pelistä.

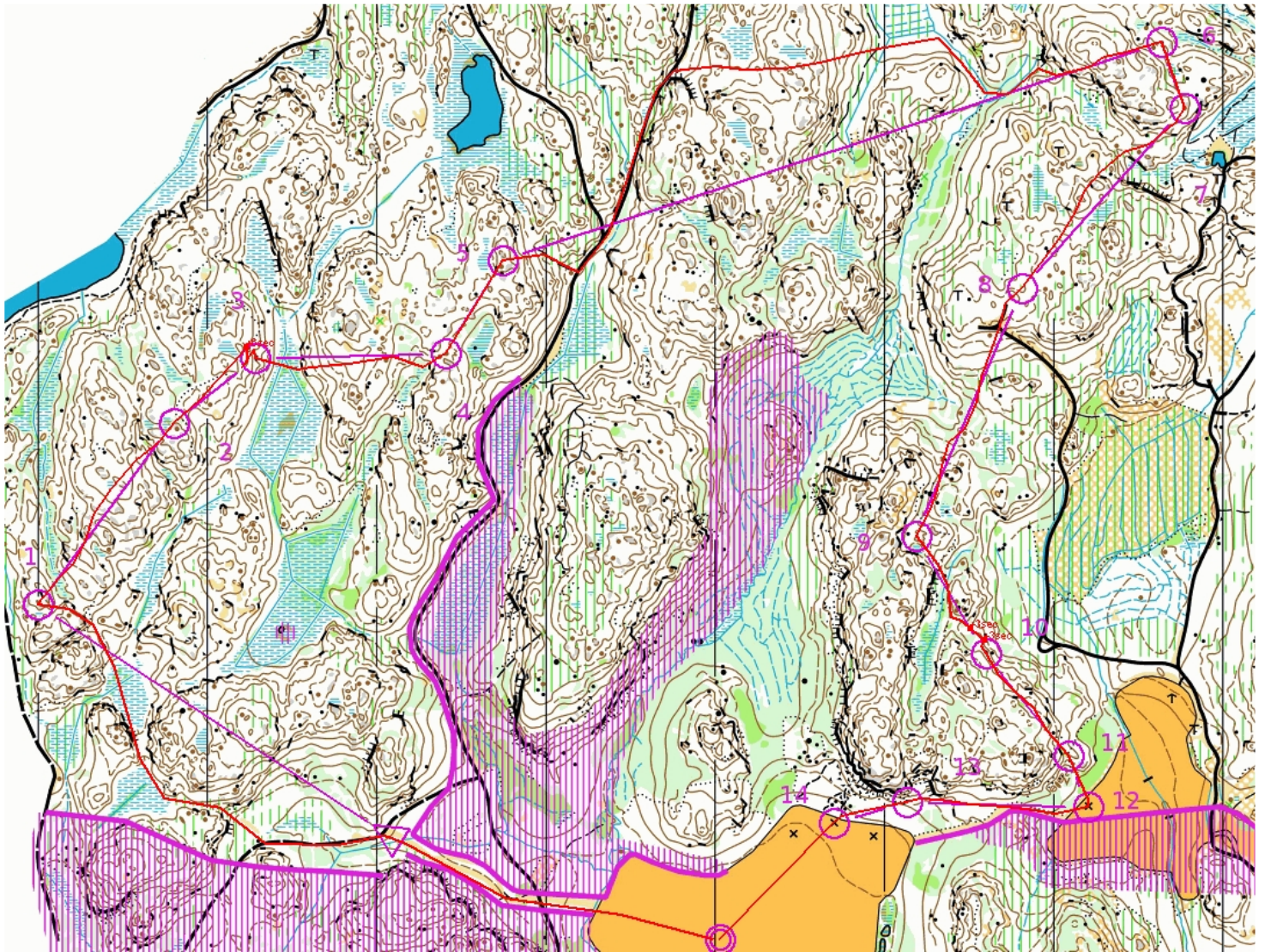
Aiemmat huoleni siitä, kuinkakohan osaan juosta kivikossa, osoittautuvat turhiksi. Juoksu kulkee ja letka menee sellaista vauhtia, että pysyn hyvin kartalla. Vai pysynkö sittenkään - missä pirussa se kolmonen on, toi ei voi olla mun. Ei, ei olekaan. Venla hei mikä rasti sulla on? Aijaa niin mullakin. Hitto. Aaaaa-pua. Eiku hei, tuolla se on!! Kolmoselta leima ja matka uusien naisten kanssa kohti nelosta, joka löytyy myös hyvin. Vitos rasti on kamerarasti. Näkyköhän mut nyt screenillä tai telkkarissa, ei pidä jäädä tähän lukemaan karttaa. Voi hitsi, unohdettiin laittaa tv-lähetykset tallennukseen!

5-6 välillä meille tarjotaan reitinvalintaa. Itse päätän, että ainakaan suoraan en mene. Siispä tietä vasemmalle ja vähän vauhtia nyt koneeseen Tytti, etkö muka kovempaa pääse?! Valitsen tiellä "ohituskaistan" ja huomaan edessäni Hakan Lauran, entisen valmentajani A-ryhmästä, josta on päästävä ohi. Porukkaa kaartaa oikealle metsään ja säntään sinne itsekin. Kauempana edessä näkyy taas Mjösundin Katja ja Tarvosen Silja, jotka olivat jo hetkeksi kadonneet. Juoksen ihan oman suunnistustaitoni rajamailla, ja tunnustettava on, että yksin ollessa tuosta vauhdista olisi seurannut megapummi. Muista hyötyä ottaen suunnistus kuitenkin sujuu tänään hyvin. Vielä ennen kuutos-rastia on jyrkkä ylämäki, jota kaikki kipuavat nelinkontin, huippunaisetkin! Mietin, että eiväthän he ainakaan tällaisessa maastossa niin kovaa menekään kuin oletin.

Seiska ja kasi rastienkin löydyttyä hyvin alkaa mieleen hiipiä ajatus, että tähän sujuu aika hyvin. Liiankin hyvin; pidä ajatus kasassa nyt Tytti! 8-9 väli on ensimmäinen koko kisassa, kun olen omillani. Naisia ryntää sinne tänne, tässä on varmaan joku rasti, mutta ei mulla, mun on tuolla mäen päällä. Rasti löytyy suoraan. Edessä vilahtaa taas Siljan paita ja muitakin alkupätkiltä tuttuja tyttöjä näkyy edessä. Kymppirastille porukan meno on epävarmaa, kukaan ei halua olla se, joka tekee virheen ja putoaa joukosta. Kuhina on hiljentynyt ja metsässä ei näy muita kuin me. Tajuan, että tässähän ollaan ihan kärkikahinoissa, ellei muutama nainen jo ole mennyt. Joku löytää rastin ja muut kirmaavat sorsan poikien lailla perään.

Vilkaisen karttaa ja huomaan, että lenkki alkaa kohta olla heitetty. Leima yhdenneltätoista rastilta ja äkkiä olemme pellolla tv-kameran ja katsojien edessä. Huuto alkaa, kun ilmestymme esiin, minä letkan toisena. Letkan johtaja säntää yleisörastilta 180 astetta väärään suuntaan, jonne itsekin meinaan, kunnes hoksaan oikean suunnan ja johdan aloitusosuutta tietämättäni hetken verran. Huomaan, että ponnarini on hävinnyt ja hiukset pomppivat silmille. Hitsi, toivottavasti kukaan ei ota kuvia. Yksi rasti metsän puolella vielä. Naisia lappaa ohi, en mahda mitään. Leimaan vikalla rastilla ja kuulen kuuluttajan selostuksesta, että kärkiporukoissahan tässä ollaan. Vaihtoon juostessani mietin, että jos en ensi vuonna, niin joskus vielä juoksen niin kovaa, ettei kukaan pääse minusta loppusuoralla ohi. Joskus tulen vaihtoon ekana, toivottavasti myös voitaa Venlat.

Noita parempia suorituksia odotellessa (tai niitä varten harjoitellessa) voi Kytäjä-Jukolaa muistella lämmöllä.

Kuva: www.jukola.com - reittihärveli

LS:n ykkös-venlat 2010

2

PUSKARASTIN TOIMITUS

PÄÄTOIMITTAJA:

KIMMO HIRVONEN

040-5588317

LS37.LEHTI@DNAINTERNET.NET

TOIMITUSSIIHTEERI:

PETTERI MOILANEN

045-1341428

MOTTERI@LUUKKU.COM

LAHDEN SUUNNISTAJAT -37

HIIHTOMAJANTIE 98

15950 LAHTI

(03) 751 2405

TOIMISTO@LS37.FI

TILINUMERO

POP-TRIO 561211-2322562

TOIMISTON AUKIOLOAJAT (TOISTAISEKSI)

ARKISIN		07.30 - 12.00
VAHTIMESTARIT PAIKALLA	MA-PE	15.00 - 20.30
	LA-SU	09.00 - 17.00